

Een evaluatiekader voor het Inburgerings- en integratiebeleid en de toepassing ervan op de NT2-trajecten van inburgeraars

SERV

Brussel, 19 11 2014

Peter De Cuyper
HIVA

peter.decuyper@kuleuven.be

**Inburgering en
Integratie**

ONDERZOEKSINSTITUUT VOOR ARBEID EN SAMENLEVING

Situering

Steunpunt Inburgering en Integratie WP3

=

evaluatie van beleidsinstrumenten

Effectiviteit
Efficiëntie
Relevantie

NT2, MO, LO
NODO, NODW, IBO-T,
ILVH, Samen
inburgeren...

Inhoud

- Deel 1: Een evaluatiekader voor het inburgerings- en integratiebeleid;
- Deel 2: Toepassing NT2 trajecten voor inburgeraars;

Deel 1: een evaluatiekader voor het inburgerings- en integratiebeleid

Beleidsevaluatie: groeiend belang

- Vlaams

- Effectiviteit en efficiëntie als speerpunten van het beleid = **evaluatiecriteria**

- Europees

- Common Basic Principles to make integration work:

- “CBP 11 ‘Developing clear goals, indicators and evaluation mechanisms are necessary to adjust policy, evaluate progress on integration and to make the exchange of information more effective.’”

evaluatie als basis om het beleid te verbeteren

- *Evidence-based policy*

Wat wordt er gedaan in Vlaanderen?

- **Frequentie** van de evaluaties decretaal verankerd
- Uitgebreide **monitoring** van IB beleid via Matrix, LIM
- Kruispunt Migratie-Integratie: inventarisering van initiatieven
- Kleinschalige evaluaties door onthaalbureaus
- Wetenschappelijk onderzoek: HIVA-evaluaties

Welke lacunes zijn er in de Vlaamse aanpak?

Onderzoekslacunes

- **Geen dialoog:** de output van een onderzoek $\neq$ input van het andere
  - => Geen continuïteit of kennisbasis
  - => Geen vergelijkingen doorheen de tijd
- **Geen conceptuele reflectie** over het beleidsproces, de operationalisering van de beleidsdoelen en de evaluatiecriteria (cf. definitie van de doelen van het integratiebeleid;
  - => Geen gemeenschappelijke taal
- Geen aandacht voor **causaliteit** $\neq$ effectiviteit (beschrijven vs verklaren)
- Zeer beperkte focus op integratie, meeste studies over inburgering

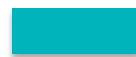
Welke lacunes zijn er in de Vlaamse aanpak?

Beleidslacunes

- Geen definitie van efficiëntie en effectiviteit
= We kunnen het **beleid niet aan de criteria testen**
- Enkel evaluaties van het inburgeringbeleid
- **Nog geen expliciete afspraken** mbt de verantwoordelijkheid voor monitoring en evaluatie
- Geen **relevantie**
= Weinig oog voor de **behoeften** van de doelgroep
- Aandacht gaat vooral naar **monitoring** van inburgering
= Geen zicht op **oorzaak-gevolgrelatie**:
waarom werkt het beleid al dan niet?

Gevolg van de lacunes

I –en-I BELEID

- Een van de meest
omvattende
beleidsinterventies in
de OESO
-- Vlaanderen als
koploper

GEGEVENS

-Lage
werkzaamheidsgraad
van allochtonen

Wat doen we vanuit steunpunt om lacunes in te vullen?

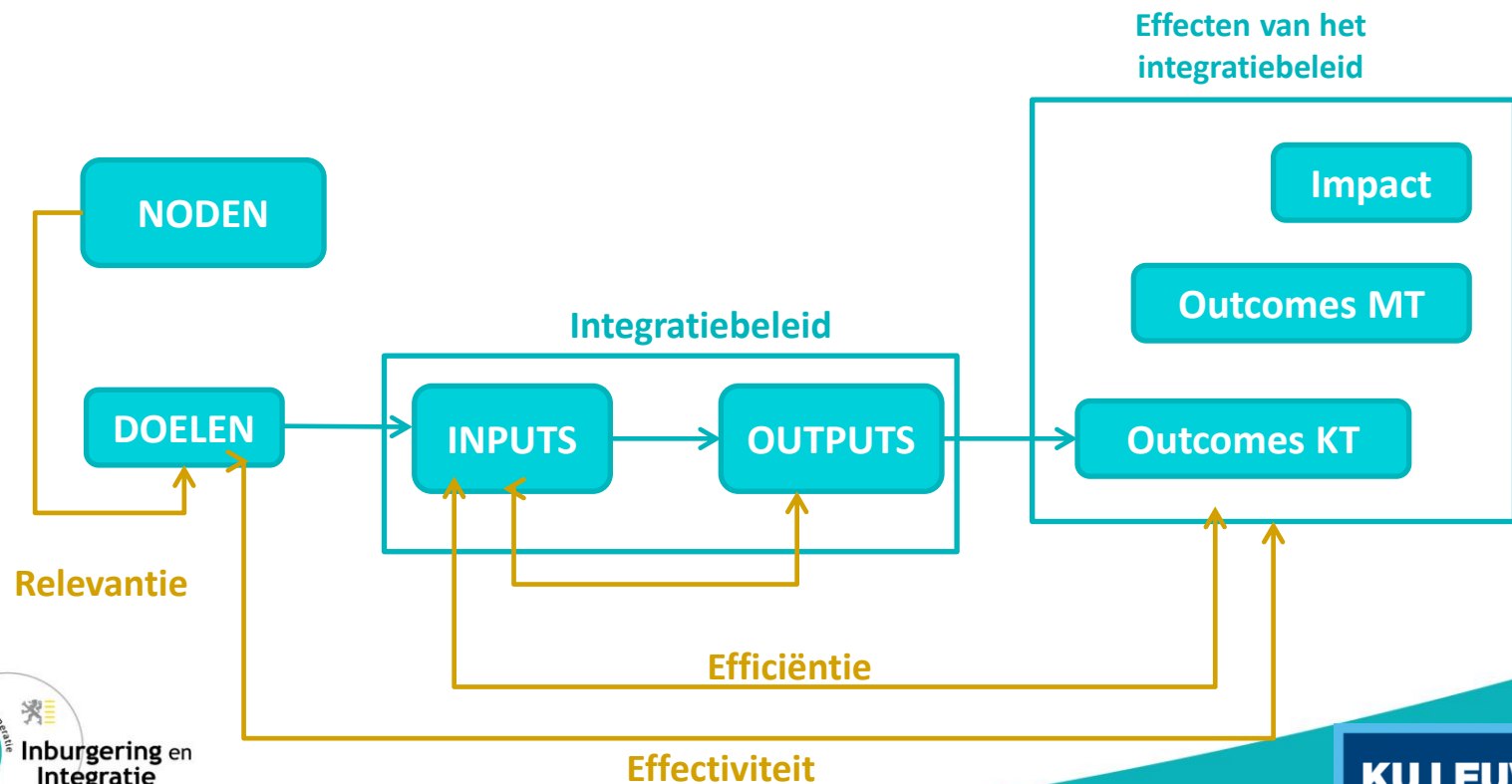
- Voorstel minimaal evaluatiekader:
  - Afspraken voor dialoog;
  - ontleden van beleidsproces in evalueerbare elementen;
  - Definitie van evaluatie criteria;
  - Visie op oorzaak-gevolg;
- Suggesties voor organisatie beleidsevaluatie: taken, rollen, verantwoordelijkheden overheid;
- hulp bij opmaak van onderzoeksagenda;
- Systematiseren beschikbare informatie;
- Opbouw dataset die potentieel biedt voor longitudinaal onderzoek & oorzaak-gevolgrelaties;

Minimale invulling voor het Vlaamse evaluatiekader: voorstel

Ontleden beleidsproces en definitie

CRITERIA

om beleidsproces te beoordelen: relevantie, effectiviteit, efficiëntie

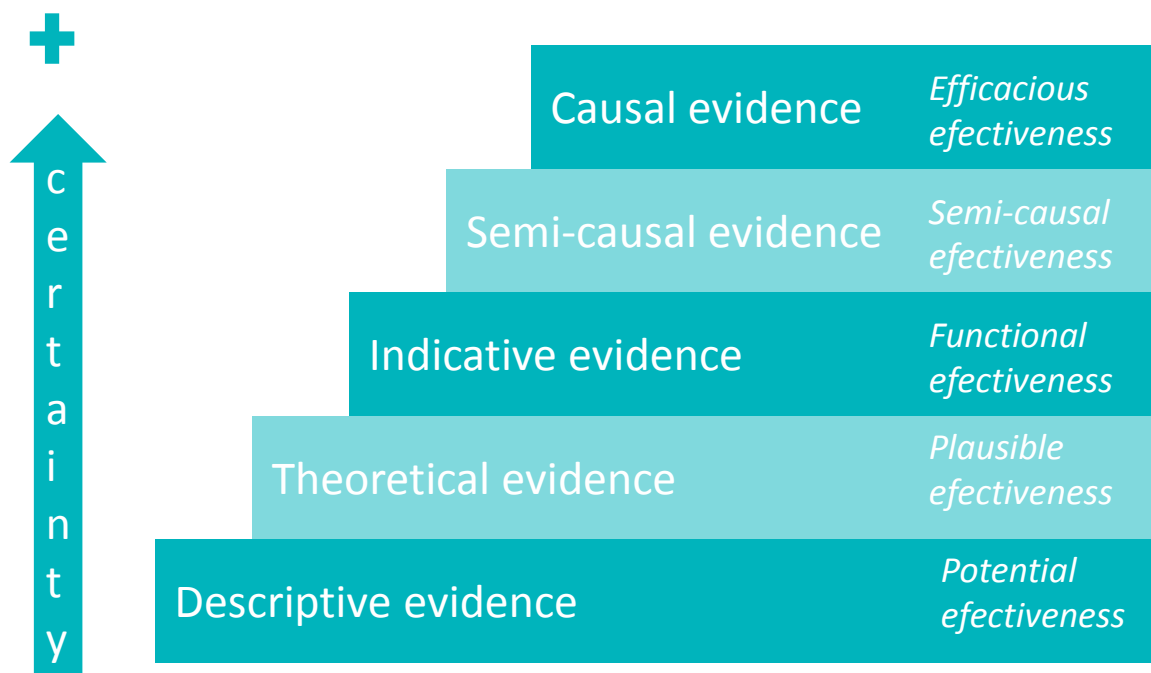
Minimale invulling voor het Vlaamse evaluatiekader: voorstel

Het biedt een visie op de **oorzaak-gevolg** relaties tussen de elementen van het proces → het “hoe” van het beleid → ToC

Minimale invulling Vlaams evaluatiekader

Quasi onmogelijk om oorzaak-gevolgrelatie te bewijzen met 100% zekerheid, daarom effectiviteitsladder

Wat kan het beleid doen om lacunes in te vullen?

- **Verankeren** van het kader
  - Minimaal of maximaal?
  - Buitenlandse voorbeelden: CA, ZAF
- **Uitbouwen van monitoring-infrastructuur**
  - Gebeurt al grotendeels bij inburgering
  - In functie van criteria
  - Voorbeeld: DK, Canada

Wat kan het beleid doen om lacunes in te vullen?

- Visie ontwikkelen op organisatie
beleidsevaluatie en rol overheid hierin;
- Uitbouwen van een **onderzoeksagenda**
op LT
  - Relevantie van het beleid?
  - Meten van effecten (AM, sociaal)
  - Evaluaties van het integratiebeleid

Best Practice: Canada

- Drie niveaus: doorheen domeinen, integratie en per instrument
- Monitoring: iCAMS (Immigration Contribution Accountability Measurement System), web-based, voor dienstverleners
- CIC Evaluation Policy
  - Standaarden
  - Rollen en verantwoordelijkheden binnen CIC: interne en externe evaluatoren
  - Evaluatieplan
  - Frequentie van de evaluaties
  - Management Response: wat doet het beleid met de bevindingen?

Deel 2: NT2-trajecten in kaart gebracht

Situering

De evaluatie van NT2 binnen Steunpunt WP3

Effecten

Rapport Aanbod NT2
2012

Het NT2-aanbod in Vlaanderen: passend
voor inburgeraars ?

Peter De Cuyper (promotor)
Montserrat González Garibay
Laura Jacobs

Steunpunt Inburgering en Integratie

Beleid

INPUTS

OUTPUTS

Factsheet NT2-trajecten
Rapport NT2 trajecten 2013
en 2014

Steunpunt Inburgering en Integratie

Impact

Outcomes MT

Outcomes KT

Effect NT2 op
arbeidsmarktparticipatie
2015

voor inburgeraars ?

Peter De Cuyper (promotor)
Montserrat González Garibay
Laura Jacobs

Steunpunt Inburgering en Integratie

Opzet

Onderzoeksvragen

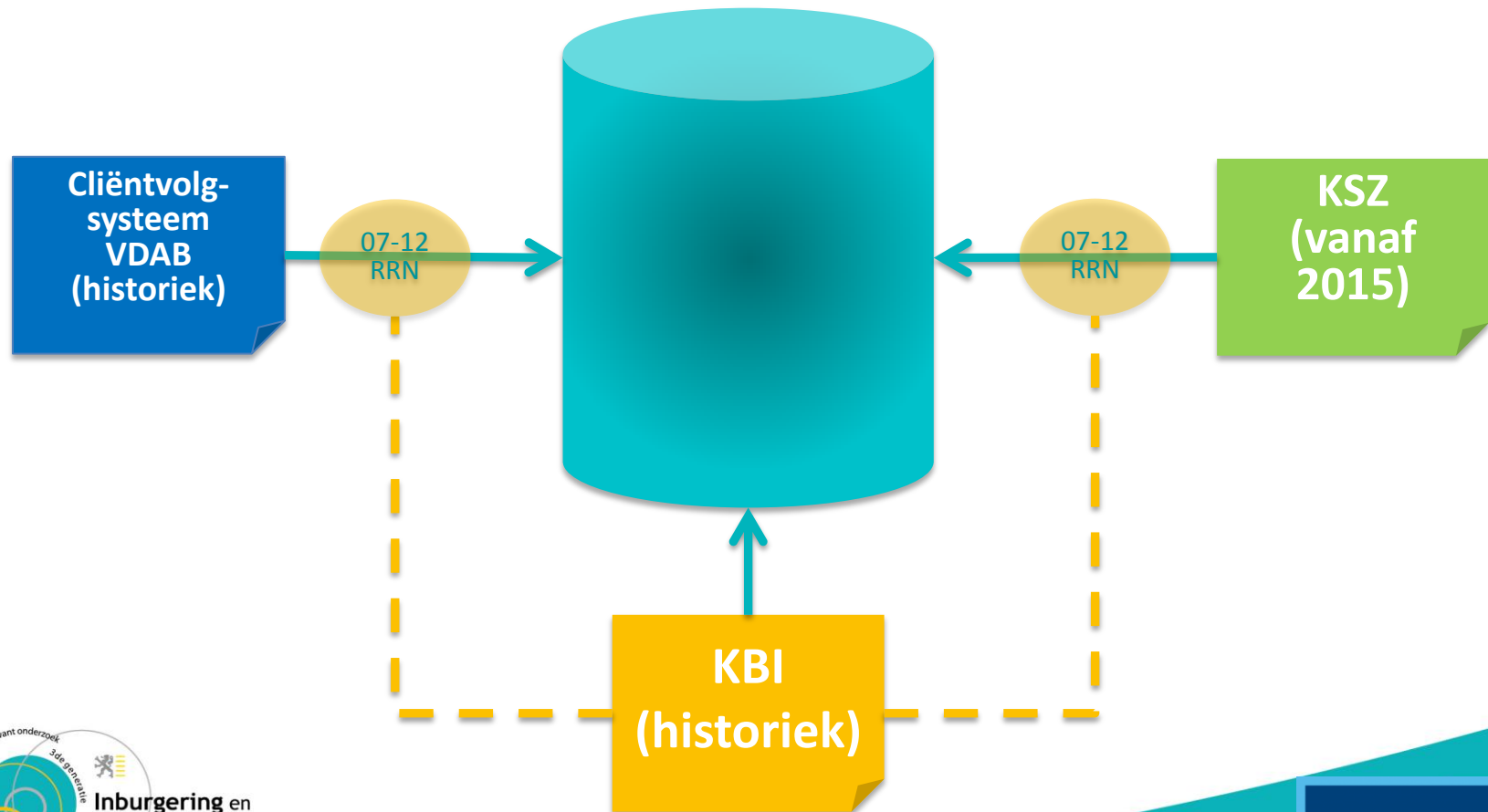
- Wie start er met NT2 cursussen?
- Wat is de duur van de NT2-trajecten die door inburgeraars worden gevolgd?
- Welk niveau bereiken de cursisten?
- Wat zijn de kenmerken van de doorstroom van inburgeraars naar VDAB-opleidingen?

In welke mate worden de beleidsdoelstellingen bereikt?

Methodologie

Geïntegreerde dataset van inburgeraars

Methodologie: Inhoud datasets

KSZ

Alle potentiële leden van de doelgroep (= uit het RR getrokken)

- profielgegevens;
- arbeidsmarktpositie: werkend, wz, OCMW...
- kenmerken tewerkstelling: loon, sector, arbeidsregime...
- longitudinaal beeld

VDAB

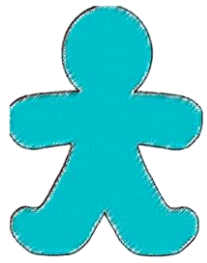
Alle potentiële leden van de doelgroep gekend bij VDAB

- profielgegevens;
- Kenmerken van het VDAB traject: welke schakelcursus, welke beroepsopleiding, stage? IBO? ....

KBI

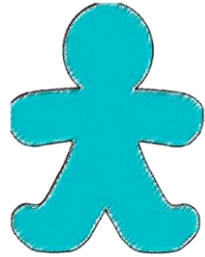
Uitgebreide informatie over inburgeraars aangemeld in het OHB

- profielgegevens: recht/plicht, perspectief...
- Trajectvariabelen: MO gevolgd, contract, attest...
- NT2-trajecten: niveau, duurtijd...

Methodologie

Populatie inburgeraars 2007-2012

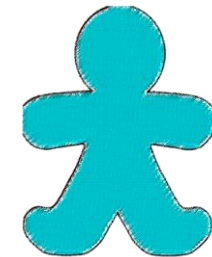

314792

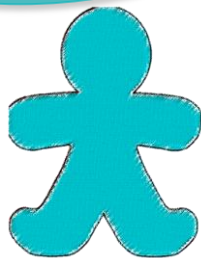
potentiële leden
van de doelgroep

125548

aangemelde
personen

101092
trajecten NT2

Methodologie: beperkingen

- geen zicht op NT2-trajecten niet-aangemelden;
- geen cursisten UTC in populatie;
- analfabeten: geen zicht op duur trajecten en behaalde niveaus;

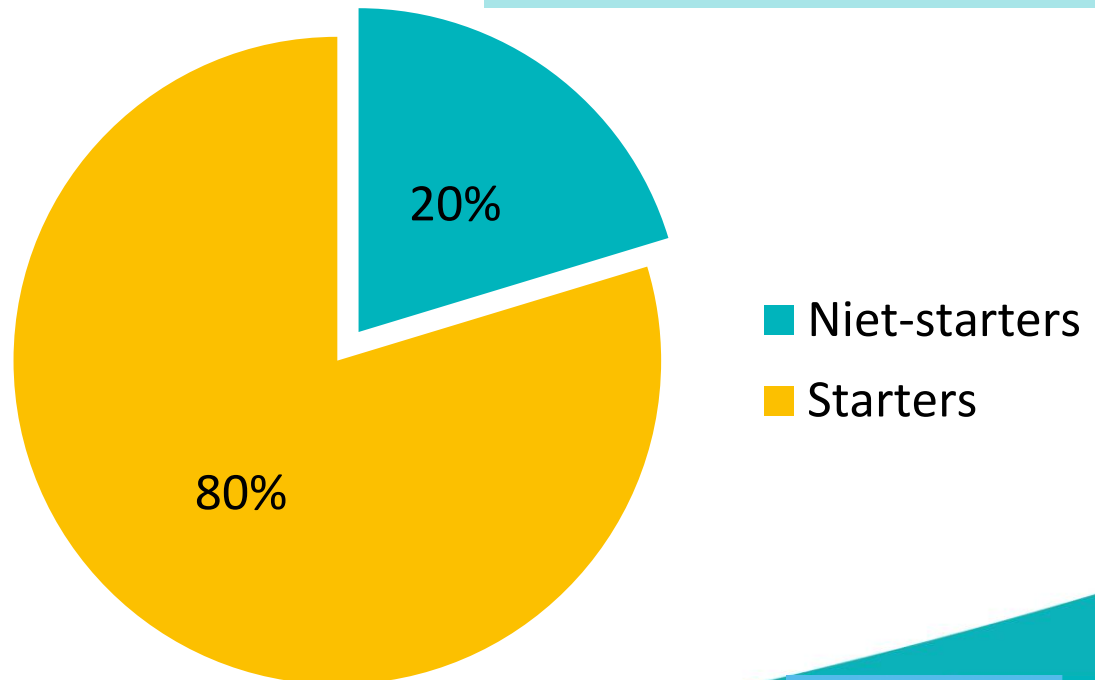
Resultaten

Wie start er?

8/10 aangemelden
start met een NT2-
traject

41% van de niet-
starters heeft een
vrijstelling NT2

33% start in een CBE
67% start in een CVO

Resultaten

Timing van de trajecten

39% van de
inburgeraars start zijn
NT2-traject vóór zijn
aanmelding bij het
OHB

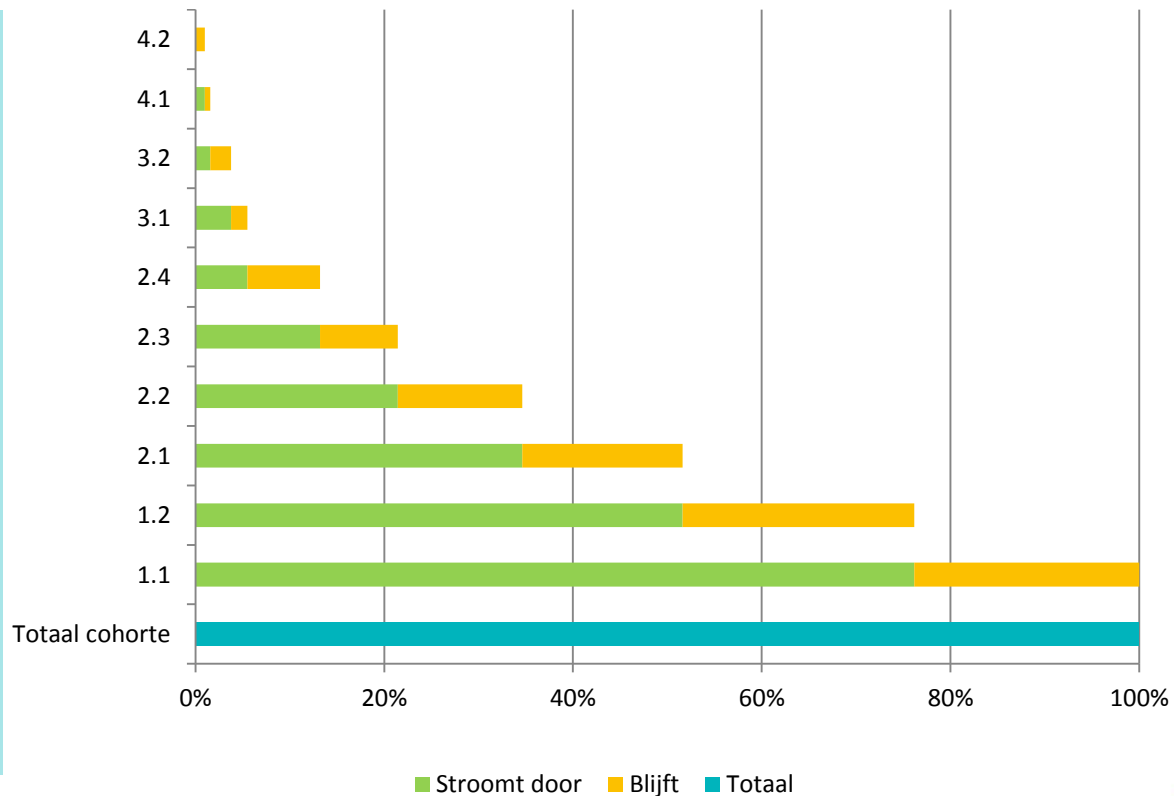
Lineariteit
trajecten?

Resultaten

Doorstroom CVO cursist cohorte 2007-2009

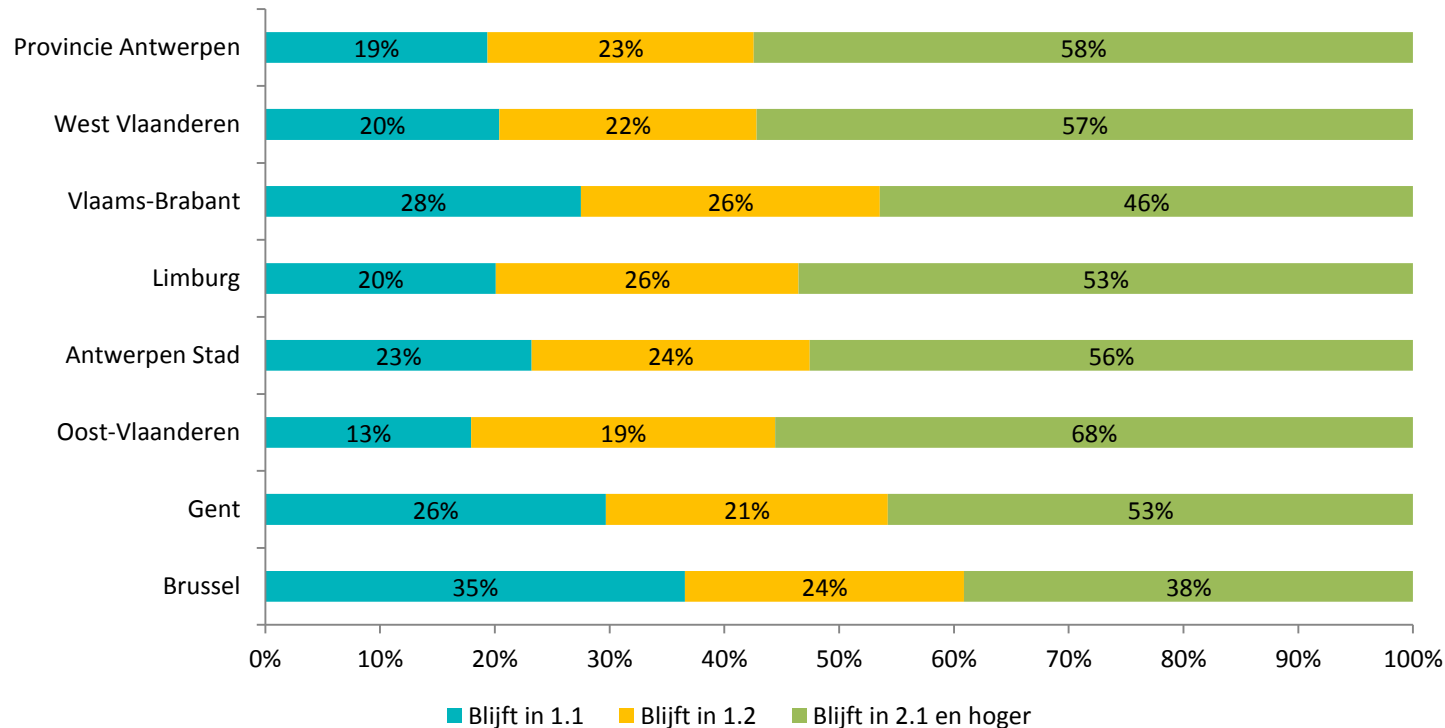
75% van de CVO-cursisten die met 1.1 starten stroomt door naar 1.2 of hoger

Minder dan 25% stroomt door naar 2.3 en hoger

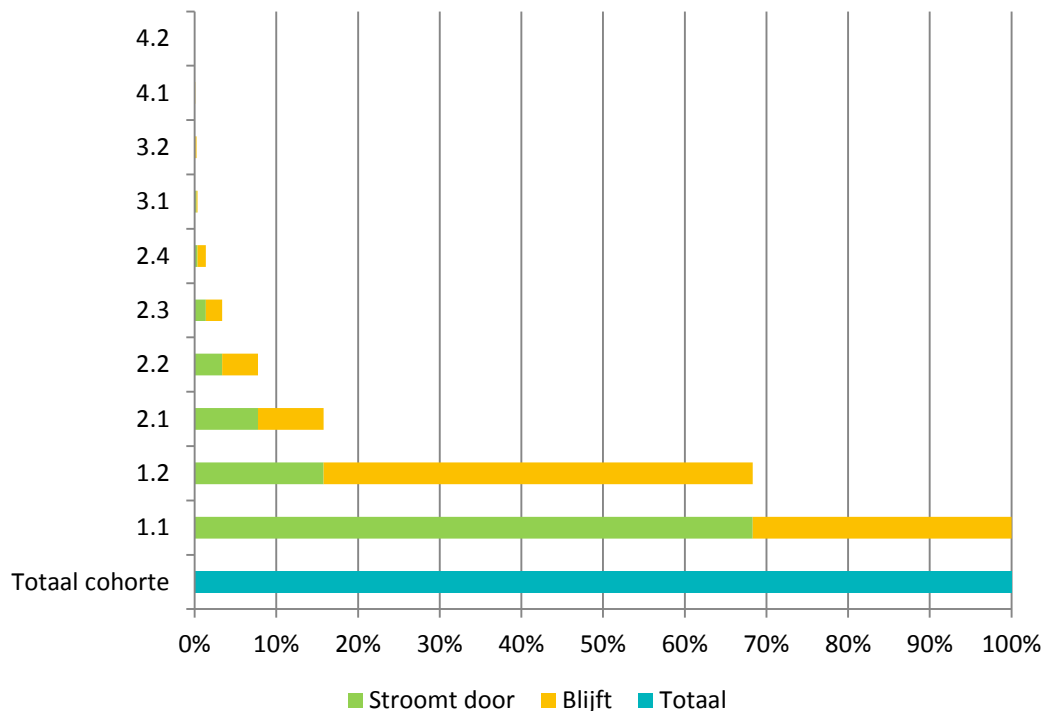
Resultaten

Doorstroom CVO cursist cohorte 2007-2009 naar regio

Resultaten

Doorstroom CBE cursist cohorte 2007-2009

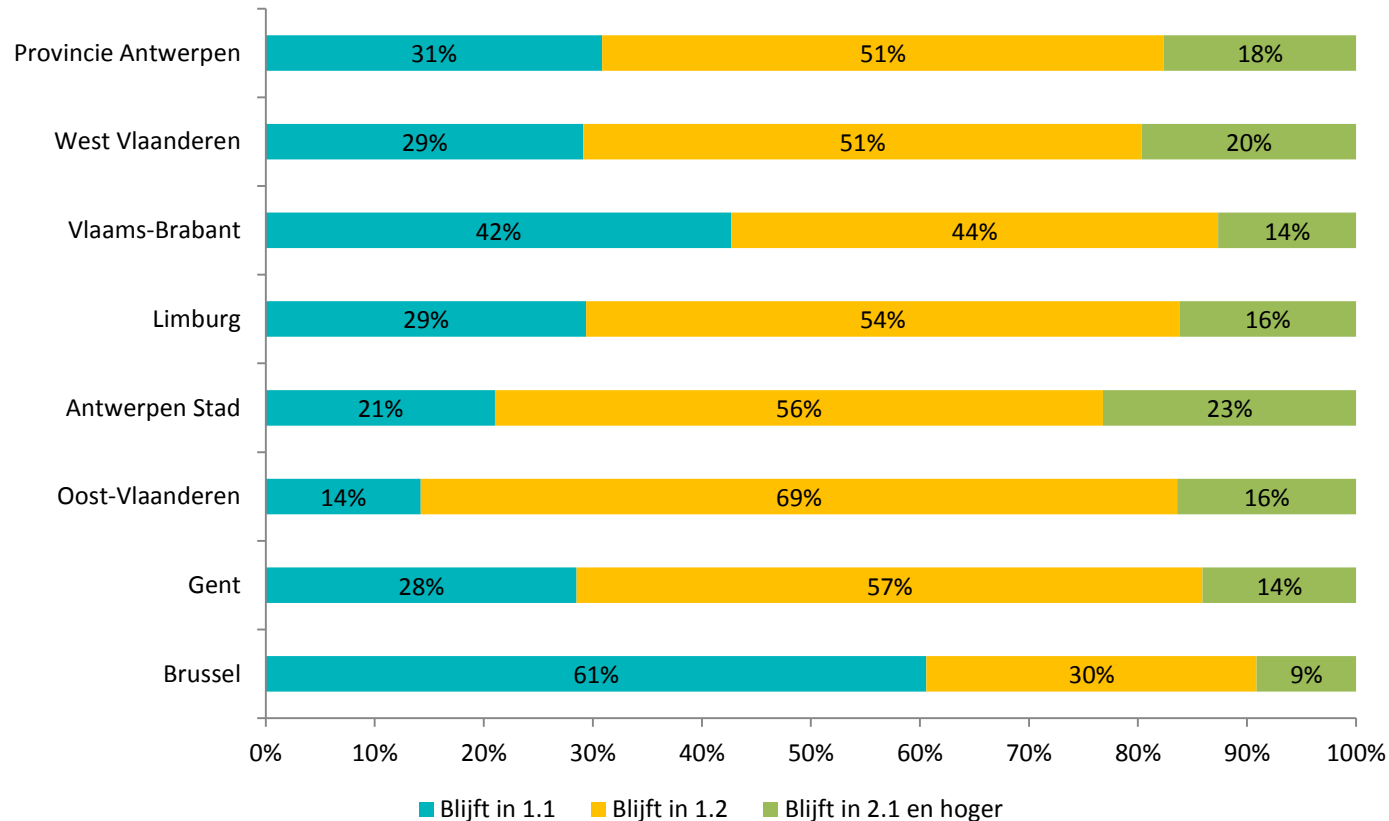

68% van de CBE-cursisten stroomt door naar 1.2

Iets meer dan 15% stroomt door naar 2.1 (CVO)

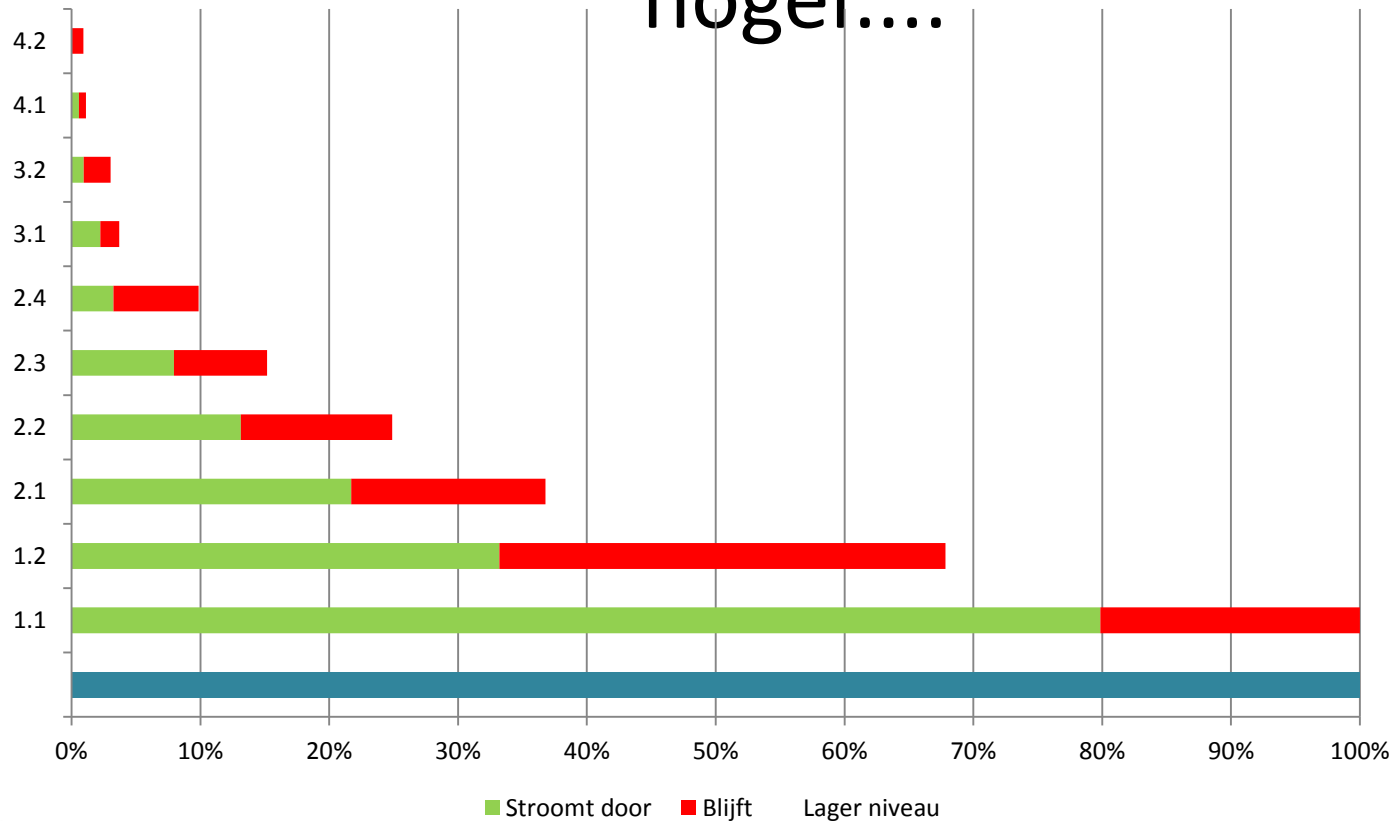
Resultaten

Doorstroom CBE cursist cohorte 2007-2009 naar regio

Resultaten

8 op 10 cursisten stromen door naar 1.2 of hoger....

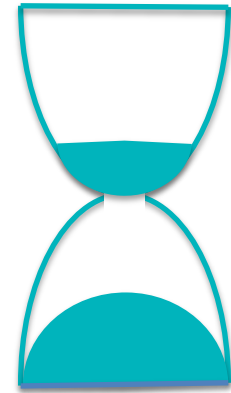

Resultaten

Doorlooptijd van de trajecten

Gemiddelde duur:

28 maanden

De trajecten van CBE-cursisten
duren gemiddeld

32 maanden

De trajecten van CVO -
cursisten duren gemiddeld

27 maanden

Resultaten

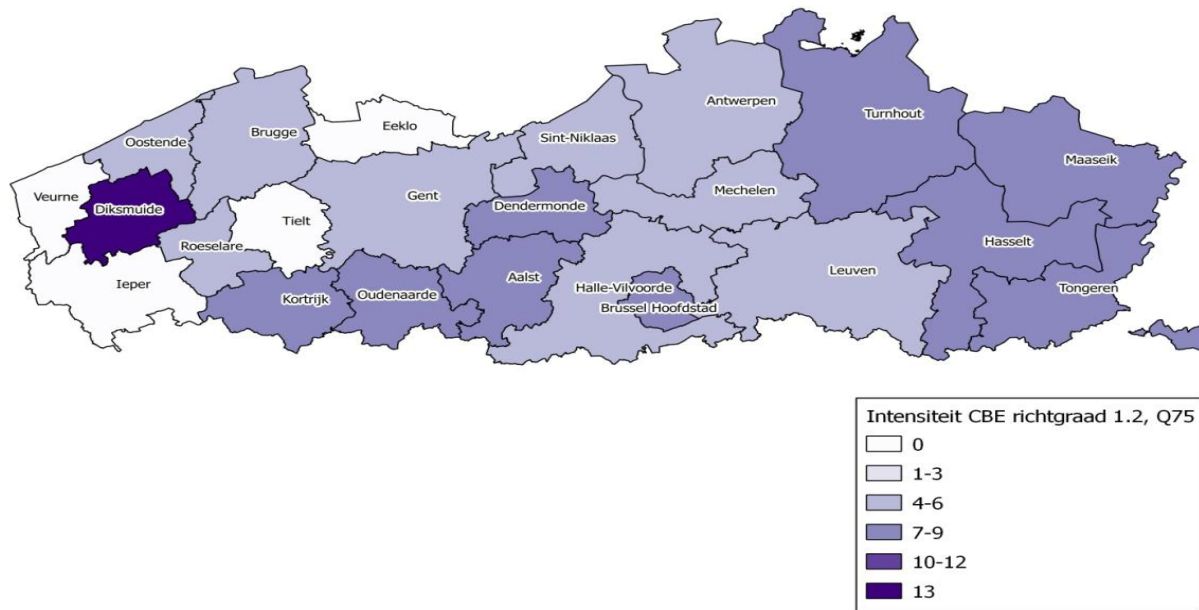
Gemiddelde duur en mediaan van de trajecten in maanden

Richtgraad	CVO	CBE
1.1	8,6 (4,2)	19,2 (14,7)
1.2	17,1 (10,0)	36,0 (34,3)

Resultaten

CBE intensiteit cursus 1.2 in uren per week, Q75, per arrondissement, 2009

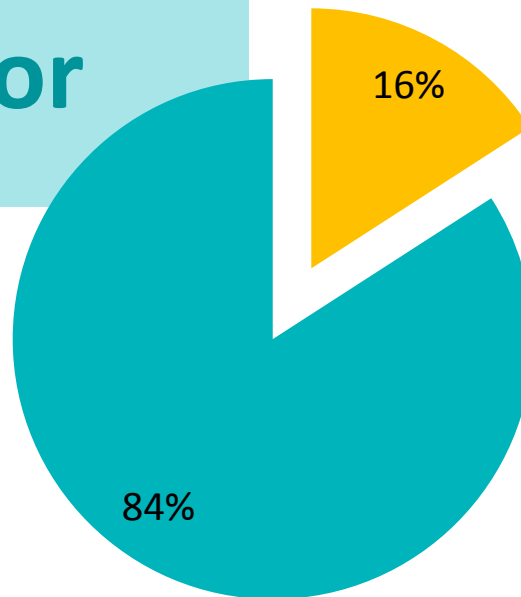

Resultaten

Doorstroom naar VDAB taalcursus

16% van de cursisten stroomt door

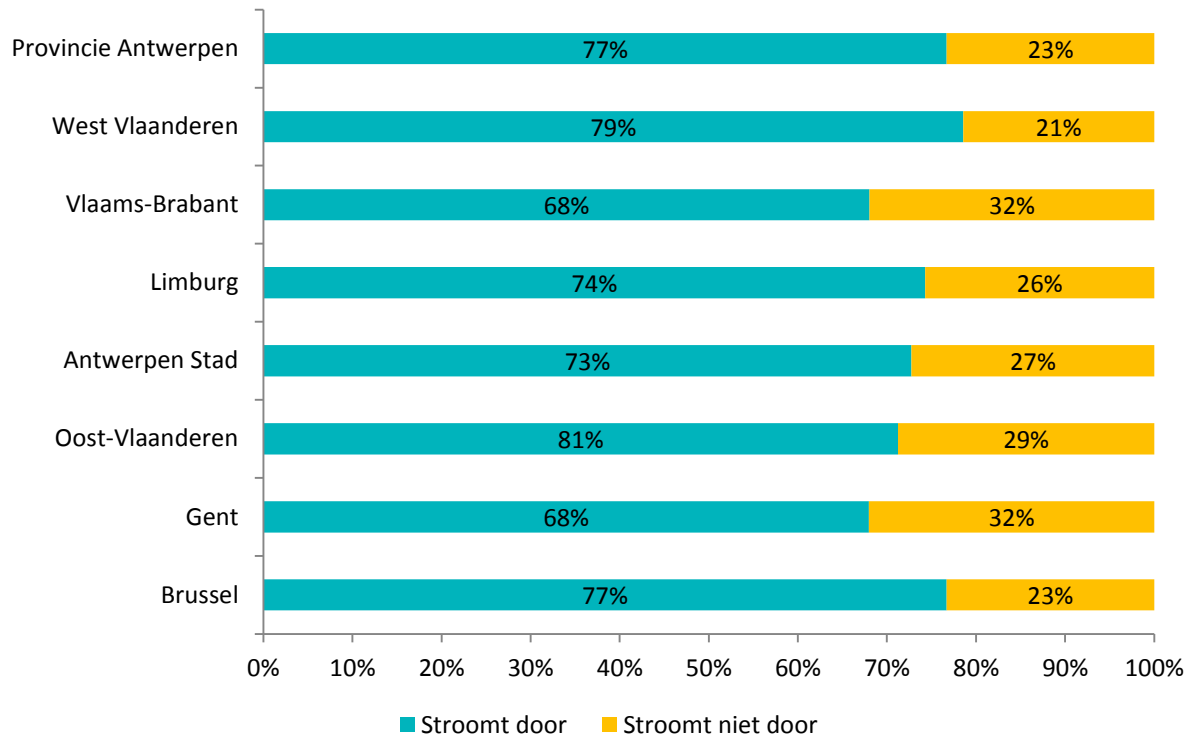
Slechts 26% van de inburgeraars met professioneel perspectief stroomt door

■ Doorstromers ■ Niet-doorstromers

Resultaten

Doorstroom naar VDAB taalcursus per regio, professioneel perspectief

Resultaten

Doorstroom naar VDAB

Doorstroom is beperkt (17% bij CVO en 13% bij CBE)

Slechts een kwart van de inburgeraars met een professioneel perspectief stroomt door

Traject bij CBE/CVO wordt meestal vervolgd na doorstroom naar VDAB

Redenen van beperkte doorstroom? Gaat men direct naar finaliteitsopleidingen?

Heeft men intussen werk?

Afstemming CBE/CVO/VDAB?

Conclusies

Doel van NT2-cursussen binnen inburgerings-traject 'in een zo kort mogelijke tijd een **basistaalvaardigheid** van het Nederlands aan te reiken als **opstap naar een vervolgcursus**'

Basistaalvaardigheid?

Participatie ligt hoog (80%)

Als opstap?

Ja (74,1% stroomt door naar 1.2), maar
- beperkte doorstroom naar 2.1 binnen CBE

effect verplichting 1.2?

Deadweight loss voor CVO?
Mogelijk voor CBE?

... potentieel knelpunt: lacunes CBE-avondaanbod 1.2...

Aantal 1.2 avond-startmodules, CBE, 2009 (n=47)

Conclusies

Doel van NT2-cursussen binnen inburgerings-traject 'in een zo **kort mogelijke tijd** een basistaalvaardigheid van het Nederlands aan te reiken als opstap naar een vervolgcursus'

In een zo kort mogelijke tijd?

- Ja voor CVO cursist: mediaan 4,2 maanden;
- Neen voor CBE cursist: mediaan 14,7 maanden

Effect verplichting 1.2?

- 17 maanden extra voor CBE cursist;
- Taalleren=Taalcursussen; mogelijke alternatieven overwegen cfr veel innovatieve oplossingen vanuit het veld (geïntegreerde trajecten)
→ Hoe meten?

Verdere planning 2014-2015

- Uitgebreid rapport NT2-trajecten;
- Verband (effect?) tussen taalopleiding en arbeidsmarktpositie;
- Onderzoek 'trajecten naar werk';
  - beschrijving loopbanen inburgeraars;
  - specifieke aandacht doorstroom naar VDAB;
- Na 2015: effect trajectacties op tewerkstelling inburgeraars??